

Bruxelles, 18. rujna 2015.
(OR. en)

11858/15

LIMITE

VISA 273
CODEC 1166
COMIX 391

Međuinstitucijski predmeti:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Na datum:	24. rujna 2015.
Za:	Odbor stalnih predstavnika / mješoviti odbor
Br. dok. Kom.:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final)
Predmet:	Vizni paket – Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Unije o vizama (Zakonik o vizama) (preinaka) – Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi vize za privremeni boravak

I. Trenutačno stanje

Komisija je 2. travnja 2014. podnijela „vizni paket” koji sadržava Prijedlog za preinaku Uredbe o Zakoniku Unije o vizama ¹ (dalje u tekstu Zakonik o vizama) i Prijedlog uredbe čiji je cilj uspostava vize za privremeni boravak ².

¹ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (vidjeti 8401/14).

² Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi vize za privremeni boravak i izmjeni Konvencije o provedbi schengenskog sporazuma te uredaba (EZ) br. 562/2006 i (EZ) br. 767/2008. (vidi 8406/14).

Prijedlogom uredbe o preinakama **Zakonika o vizama** uzima se u obzir činjenica da se veći politički značaj pridaje pozitivnom učinku koji vizna politika može imati na šire gospodarstvo Europske unije te osobito na turizam. Njegov je cilj osigurati veću usklađenost s ciljevima u pogledu rasta iz strategije Europa 2020. te doprinijeti stvaranju gospodarskog rasta, uz istovremeno očuvanje usklađenosti s ostalim politikama Unije, kao što su vanjski odnosi, trgovina, obrazovanje, kultura i turizam.

Kako bi se to postiglo, u Prijedlogu se iznosi niz izmjena kojima se zakonitim putnicima olakšava putovanje te kojima se pojednostavnjuje pravni okvir u interesu država članica. Njime se također uspostavljaju nove kategorije podnositelja zahtjeva za vizu koje bi imale koristi od tih pojednostavljenih postupaka. Neki pojednostavljeni postupci primjenjuju se na sve podnositelje, dok se neki primjenjuju samo na određene kategorije korisnika: „podnositelji registrirani u VIS-u”, „putnici koji putuju redovito i registrirani su u VIS-u ” te „bliža rodbina” građana Unije.

Što se tiče Prijedloga uredbe o **vizi za privremeni boravak**, njime se uspostavlja nova vrsta vize pod nazivom „viza za privremeni boravak”. Njime se nastoji popuniti pravna praznina uvođenjem nove dozvole za osobe koje imaju opravdane razloge ili potrebu u schengenskom području boraviti više od 90 dana, ali ne dovoljno dugo u bilo kojoj državi članici da bi se tamo nastanili. Njime bi se stoga pružilo rješenje za određene kategorije osoba koje imaju takve opravdane razloge ili potrebu, kao što su izvođači koji nastupaju uživo, sportaši i njihovi timovi koji obilaze države članice. Trajanje odobrenog boravka unutar schengenskog područja iznosilo bi jednu godinu, s mogućnošću produljenja za još jednu godinu, ali bi bilo ograničeno na 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana u svakoj državi članici. Budući sustav ulaska/izlaska (EES) u EU-u mogao bi biti važan za ovaj Prijedlog s obzirom na to da će se njime omogućiti izračun odobrenog trajanja boravka svih državljana trećih zemalja.

Što se tiče rada Europskog parlamenta, g. López Aguilar (LIBE, S&D) izvjestitelj je za Prijedlog za preinaku Zakonika o vizama, dok je g. Brice HORTEFEUX (LIBE, EPP) imenovan izvjestiteljem za Prijedlog čiji je cilj uspostava vize za privremeni boravak. Nacrti izvješća predstavljeni su u Odboru LIBE 14. rujna. Glasovanje o amandmanima za oba prijedloga najvjerojatnije će se održati 13. listopada 2015.

Što se tiče rada u okviru Vijeća, Radna skupina za vize u lipnju 2014. započela je s prvim čitanjem Prijedloga. Rasprave su bile usmjerene na skup pojednostavljenja koja se smatraju posebno problematičnima i za koje treba pronaći prikladna rješenja. Glavni je cilj Vijeća pronalazak ravnoteže između poticanja gospodarskog rasta putem turizma unutar Europske unije te istovremenog sprječavanja nezakonite imigracije i sigurnosnih rizika. U tom je kontekstu otvoreno više pitanja koja se smatraju osjetljivima i u pogledu kojih bi političke smjernice ministara znatno doprinijele napretku rasprava.

II. Otvorena pitanja

Predsjedništvo stoga poziva ministre da daju primjedbe na sljedeća pitanja:

1) Obvezno izdavanje viza za višekratni ulazak važećih za razdoblje od tri do pet godina za putnike koji putuju redovito i registrirani su u VIS-u (članak 21. stavak 3. i stavak 4.)

U skladu s Komisijinim prijedlogom konzulati izdaju vize za višekratni ulazak važeće tri godine putnicima koji putuju redovito i registrirani su u VIS-u, a koji su zakonito koristili dvije prethodno dobivene vize. Putnicima koji putuju redovito i registrirani su u VIS-u, a zakonito su koristili vizu za višekratni ulazak važeću tri godine izdaje se viza za višekratni ulazak važeća pet godina, pod uvjetom da je zahtjev podnesen najkasnije jednu godinu od datuma isteka vize za višekratni ulazak važeće tri godine.

Velika većina delegacija ne slaže se s prijedlogom da konzulati, ako su ispunjeni svi uvjeti, budu primorani izdati vizu za višekratni ulazak (odnosno odabrati između izdavanja takve vize ili neizdavanja vize), a da pritom nemaju nikakvu fleksibilnost što se tiče trajanja valjanosti viza za višekratni ulazak, pa čak i kada podnositelj nije zatražio takvu vizu. Neki su se zalagali za uvođenje mogućnosti prilagodbe trajanja viza za višekratni ulazak specifičnim potrebama i zahtjevima podnositelja, kao i za izdavanje vize s kraćim razdobljem valjanosti.

Komisija s druge strane ističe da bi njezin pristup rezultirao usklađenim praksama i sprječavanjem trgovanja vizama. Komisija također tvrdi da bi mogla smanjiti radno opterećenje konzulata s obzirom na to da bi oni imali manje zahtjeva za obradu. Također podsjeća da bi se time postigao gospodarski cilj Prijedloga za preinaku zato što bi ti dobronamjerni putnici mogli češće putovati u EU-u zbog osobnih ili poslovnih razloga.

U svjetlu tih razmatranja predsjedništvo bi htjelo pozvati ministre da izraze svoja stajališta o sljedećim pitanjima:

- Bi li izdavanje viza za višekratni ulazak trebalo biti obvezno u pogledu putnika registriranih u VIS-u koji udovoljavaju traženim uvjetima?
- Bi li konzulatima trebalo omogućiti da trajanje valjanosti viza za višekratni ulazak skrate na razdoblje kraće od tri ili pet godina koje predlaže Komisija?

2) Brisanje trenutnog članka 15. Zakonika o vizama kojim se predviđa putno zdravstveno osiguranje

Komisija je u svom prijedlogu predložila brisanje zahtjeva za podnositelje zahtjeva za vizu prema kojem su dužni dokazati da posjeduju primjereno i važeće putno zdravstveno osiguranje jer smatra da stvarna dodana vrijednost mjere o TMI-ju nikada nije utvrđena.

Velika većina delegacija odlučno se usprotivila toj izmjeni te je zatražila ponovno umetanje te odredbe. Zbog zabilježenih znatnih nepodmirenih bolničkih dugova za zdravstvenu skrb pruženu „strancima” delegacije pozivaju na poboljšanje trenutnog sustava umjesto njegova ukidanja.

U svjetlu navedenog predsjedništvo predlaže ponovno uvođenje članka u vezi s putnim zdravstvenim osiguranjem te poziva ministre da iznesu ideje o poboljšanju sustava kako bi se spriječila zloupotreba.

Slažu li se ministri s tim prijedlogom?

3) Opseg definicije „bliže rodbine” građana Unije (članak 2. stavak 7.)

Komisija je predložila odredbe s ciljem olakšanja obiteljskih posjeta bliže rodbine građana Unije koji žive na državnom području države članice čiji su državljani te bliže rodbine građana Unije koji žive u trećoj zemlji te zajedno žele posjetiti državu članicu čiji je državljanin dotični građanin Unije. Treba napomenuti da neki nedavno sklopljeni sporazumi o pojednostavljenju viznog režima to već omogućuju. Bliža rodbina građana Unije među novim je kategorijama podnositelja zahtjeva koji bi imali pravo na čitav niz pojednostavljenih postupaka. Termin „bliža rodbina” znači supružnik, djeca, roditelji, nositelji roditeljskog prava, djedovi, bake i unuci.

Mnoge delegacije izrazile su zabrinutost zbog uspostave te nove kategorije podnositelja zahtjeva ili neslaganje s tom uspostavom čemu je glavni razlog definicija koja obuhvaća previše ljudi i prelazi ono što je predviđeno Direktivom 2004/38/EZ¹. Tom Direktivom se, s jedne strane, utvrđuju uvjeti kojima se uređuje ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravište na državnom području država članica koje imaju građani Unije i članovi njihove obitelji te, s druge strane, prava na prebivalište na državnom području država članica koje imaju građani Unije i članovi njihove obitelji. Direktivom su članovi obitelji definirani kao: i. bračni drug, ii. partner s kojim građanin Unije ima registriranu zajednicu, iii. izravni potomci koji nisu navršili 21. godinu ili su uzdržavanici, kao i oni bračnog druga ili partnera i konačno iv. izravni srodnici u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici, kao i oni bračnoga druga ili partnera. Dok pojednostavljeni postupci za članove obitelji predviđeni u Prijedlogu odražavaju one već sadržane u Direktivi 2004/38/EZ, pojednostavljenja predviđena za „bližu rodbinu” opsežnija su nego ona iz Komisijina prijedloga.

Uzimajući u obzir gore navedeno, predsjedništvo bi htjelo pozvati ministre da izraze svoje stajalište o sljedećem pitanju:

– Bi li prijedlog trebao uključivati i omogućivati pojednostavljene postupke za „bližu rodbinu“ građana Unije? Ili bi opseg Prijedloga trebao biti ograničen na „članove obitelji“ kako su već definirani u Direktivi 2004/38/EZ?

4) Izdavanje viza na vanjskim granicama u okviru privremenih programa (članak 33.)

Države članice trenutačno su ovlaštene za izdavanje viza na vanjskim granicama samo za svaki slučaj posebno te ovisno o pojedinačnoj situaciji državljana trećih zemalja.

Mnogi delegati smatraju da će mogućnost država članica da privremeno na vanjskim granicama izdaju vize valjane za državno područje države članice koja je tu vizu izdala i kojom se nositelju daje pravo na boravak od najdulje 15 dana negativno utjecati na postojeće infrastrukture nekih država članica, ali i da će također povećati sigurnosne rizike i dotične vanjske granice pretvoriti u slabe točke u pogledu ulaza u schengensko područje.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice.

U svjetlu tih razmatranja predsjedništvo predlaže da se taj članak izbriše.

Slažu li se ministri s tim prijedlogom?

5) Područje primjene prijedloga o vizi za privremeni boravak

Radna skupina za vize započela je s prvim razmatranjem Prijedloga u siječnju 2015. Prijedlog podrazumijeva da u načelu svaki državljanin treće zemlje može podnijeti zahtjev za vizu za privremeni boravak ako on/ona može pružiti primjerene dokaze da on/ona namjerava boraviti na državnom području dviju ili više država članica u razdoblju duljem od 90 dana, a da pritom ne boravi više od 90 dana na državnom području bilo koje od tih država članica.

Znatan broj delegacija izrazio je veliku zabrinutost zbog opsega korisnika viza za privremeni boravak i poteškoća u kontroliranju kretanja putnika koje proizlaze iz odsutnosti graničnih kontrola u schengenskom području. Stoga je predloženo da se osobno područje primjene prijedloga suzi na specifične kategorije podnositelja zahtjeva koji imaju opravdane razloge ili potrebu unutar schengenskog područja putovati dulje od 90 dana.

Predsjedništvo bi stoga htjelo pozvati ministre da izraze svoje stajalište o sljedećem pitanju:

– Kako bi se suzio opseg prijedloga čiji je cilj uspostava vize za privremeni boravak, koje su kategorije podnositelja zahtjeva koji bi trebali ostvariti korist od uvođenja predložene vize za privremeni boravak?

III. Zaključak

Odbor stalnih predstavnika / Vijeće poziva se da razmotri gore navedena pitanja s ciljem osiguravanja daljnjeg postupanja u pripremnim tijelima Vijeća.